

Ár 2010, föstudaginn 8. október, er á dómþingi Héraðsdóms Reykjaness, sem háð er að Fjarðargötu 9, Hafnarfirði, í máli nr. E-765/2010:

Ingibjörg Sunna Friðriksdóttir

(Guðmundur B. Ólafsson hrl.)

gegn

Hreinu ehf.

(Ívar Bragason hdl.)

kveðinn upp svofelldur

D Ó M U R

Mál þetta, sem dómtekið var 27. september sl., var höfðað með stefnu birtri 12. mars sl. Stefnandi er Ingibjörg Sunna Friðriksdóttir, kt. 000000-0000, Smáragötu 12, Reykjavík, en stefndi er Hreint ehf., kt. 000000-0000, Auðbrekku 8, Kópavogi.

Dómkröfur stefnanda eru:

Að stefnda verði gert að greiða stefnanda 2.725.980 krónur ásamt dráttarvöxtum samkvæmt 1. mgr. 6. gr. vaxtalaga nr. 38/2001, af kr. 67.242 frá 1. september 2006 til 1. október 2006 og frá þeim degi af kr. 134.484 til 1. nóvember 2006 og frá þeim degi af kr. 201.726 til 1. desember 2006 og frá þeim degi af kr. 290.292 til 1. janúar 2007 og frá þeim degi af kr. 378.858 til 1. febrúar 2007 og frá þeim degi af kr. 467.424 til 1. mars 2007 og frá þeim degi af kr. 555.990 til 1. apríl 2007 og frá þeim degi af kr. 644.556 til 1. maí 2007 og frá þeim degi af kr. 733.122 til 1. júní 2007 og frá þeim degi af kr. 821.688 til 1. júlí 2007 og frá þeim degi af kr. 910.254 til 1. ágúst 2007 og frá þeim degi af kr. 998.820 til 1. september 2007 og frá þeim degi af kr. 1.087.386 til 1. október 2007 og frá þeim degi af kr. 1.175.952 til 1. nóvember 2007 og frá þeim degi af kr. 1.264.518 til 1. desember 2007 og frá þeim degi af kr. 1.353.084 til 1. janúar 2008 og frá þeim degi af kr. 1.441.650 til 1. febrúar 2008 og frá þeim degi af kr. 1.530.216 til 1. mars 2008 og frá þeim degi af kr. 1.623.653 til 1. apríl 2008 og frá þeim degi af kr. 1.717.090 til 1. maí 2008 og frá þeim degi af kr. 1.810.527 til 1. júní 2008 og frá þeim degi af kr. 1.903.964 til 1. júlí 2008 og frá þeim degi af kr. 1.997.401 til 1. ágúst 2008 og frá þeim degi af kr. 2.090.838 til 1. september 2008 og frá þeim degi af kr. 2.184.275 til 1. október 2008 og frá þeim degi af kr. 2.277.712 til 1. nóvember 2008 og frá þeim degi af kr. 2.371.149 til 1. desember 2008 og frá þeim degi af kr. 2.489.426 til 1. janúar 2009

og frá þeim degi af kr. 2.607.703 til 1. febrúar 2009 og frá þeim degi af kr. 2.725.980 til greiðsludags. Þá er þess krafist að dæmt verði að dráttarvextir leggist við höfuðstól á tólf mánaða fresti, í fyrsta sinn þann 1. september 2007 en síðan árlega þann dag. Þá er krafist málskostnaðar samkvæmt mati dómsins. Krafist er vaxta af málskostnaði skv. 3. kafla vaxtalaga frá 15. degi eftir uppkvaðningu dóms til greiðsludags. Einnig er krafist virðisaukaskatts af málskostnaði þar sem stefnandi er ekki virðisaukaskattsskyldur.

Dómkröfur stefnda:

Stefndi krefst þess að hann verði sýknaður af öllum kröfum stefnanda og að stefnandi verði dæmdur til greiðslu málskostnaðar stefnda að skaðlausu.

Málsatvik.

Samkvæmt gögnum málsins undirrituðu aðilar ráðningarsamning þann 28. apríl 2006 þar sem stefnandi var ráðinn ræstingastjóri hjá hinu stefnda félagi. Í ráðningarsamningnum segir um starfið að stefnandi sé ráðin sem ræstingastjóri og hafi m.a. umsjón með og beri ábyrgð gagnvart framkvæmdastjóra félagsins á ákveðnum ræstingaverkefnum, ráðningum, kennslu og hvatningu starfsmanna, skipulagningu afleysinga, samskiptum við viðskiptavini, aðstoð við launavinnslu o.fl., samkvæmt meðfylgjandi gildandi starfslýsingu á hverjum tíma. Vinnutími er að jafnaði átta tímar á dag sem skulu unnir á tímabilinu milli kl. 08.00 og 20.00 alla virka daga, en þó þannig að starfsmanni sé gert kleift að vera í miklum og reglulegum samskiptum við starfsmenn sína og viðskiptavini. Mánaðarlaun voru 250.000 krónur á mánuði. Í þeim voru innifaldar allar greiðslur fyrir vinnu starfsmanns fyrir félagið, sem og hvers konar aukavinna er tengdist starfinu. Launagreiðslur áttu að fylgja sömu breytingum og urðu á almennum launum á samningssviði ASÍ og SA. Að öðru leyti áttu launakjörin að taka mið af samningum Verzlunarmannafélags Reykjavíkur og lögum varðandi orlofs-, slysa- og veikindadaggreiðslur og tryggingar. Árlegt orlof var sagt 24 virkir dagar. Í liðnum „önnur kjör“ kemur fram að stefnandi fái bifreið til umráða sem sé í eigu stefnda vegna ferða sinna í starfi. Stefnandi átti að sjá um bifreiðina í samræmi við bifreiðareglur félagsins á hverjum tíma sem m.a. innifela hámarkskeyrslu á ári. Þá segir í sama lið að félagið leggi starfsmanni til GSM-síma til notkunar vegna starfs síns og greiði kostnað af rekstri hans allt að 5.000 krónum á mánuði en annað greiði stefnandi. Þá eru ákvæði um tryggingar, gildistíma og uppsagnarskilyrði, trúnaðar- og hollustuskyldur, þróun í starfi og annað.

Þann sama dag undirrituðu aðilar starfslýsingu stefnanda. Er þar tekið fram að stefnandi beri ábyrgð á eftirtöldum verkefnum og störfum gagnvart framkvæmdarstjóra félagsins: Umsjón og stjórnun ákveðinna ræstingaverkefna f.h. félagsins. Ráðningum starfsmanna til ræstinga og kennslu þeirra. Umsjón afleysinga og fría vegna sömu starfsmanna. Umsjón upplýsinga vegna launavinnslu og utanumhaldi um tímaskráningar á vinnu við ræstingar. Reglulegum samskiptum við viðskiptavini vegna ræstinganna. Reglulegum samskiptum við starfsmenn ræstinga sem og hvatningu þeirra og leiðbeiningu. Reglulegu eftirliti með

verkframkvæmd, mælingu árangurs og afgreiðslu kvartana og hróss. Beinni og reglulegri þátttöku í ræstingum og hreingeringum eftir þörf á hverjum tíma. Öðru sem falli til og nauðsynlegt sé að vinna félaginu til hagsbóta. Þá segir að starfsmaður taki að sér önnur þau störf sem þurfi að vinna þannig að hagsmunir félagsins, starfsfólks og viðskiptavina séu hafðir að leiðarljósi.

Þann 19. maí 2006 undirrituðu aðilar bifreiðasamning þar sem fjallað var um bifreið sem stefnandi fengi til afnota vegna vinnu sinnar hjá stefnda. Í 2. gr. samningsins eru tíunduð verkefni umsjónarmanns bifreiðar sem er að sjá um allan daglegan rekstur hennar, svo sem þrif, smur- og þjónustueftirlit, áfyllingu eldsneytis, dekkjaumskipti og annað sem til fellur. Þá segir að hámarksakstur á ári megi ekki fara fram úr 15.000 km og skuli umsjónarmaður gera vinnuveitanda viðvart telji hann aksturinn fara fram úr því. Þá segir í d-lið 3. greinar um almennar reglur um bifreiðar félagsins að bifreiðarnar séu eingöngu til nota vegna verkefna og þjónustu á vegum félagsins.

Þann 1. nóvember 2006 undirrituðu aðilar viðbótarráðningasamning þar sem mánaðarlaun stefnanda urðu, frá og með 1. október 2006, 320.000 krónur og hlutur stefnda í rekstri GSM-síma á mánuði 15.000 krónur. Í viðauka í samningnum segir m.a. að leggja skuli áherslu á frumkvæði, ákveðni og að vinna reglulega við ræstingar og að næsti yfirmaður muni fylgja þessu eftir í góðu samstarfi við starfsmann á næstu mánuðum til að efla starfsmann á ofangreindum sviðum.

Í ágúst 2006 tók stefnandi að sér bakvaktir ásamt þremur öðrum ræstingastjórum sem fól í sér að svara í síma félagsins eftir lokun skiptiborðs félagsins sem var klukkan fjögur á daginn.

Þá er óumdeilt að stefnanda var sagt upp störfum í lok október 2008. Stefnanda voru greidd laun á uppsagnarfresti utan bifreiðahlunninda en hún var leyst undan vinnuskyldu á uppsagnartímanum.

Með bréfi þann 19. ágúst 2009 ritaði Ingunn Anna Hjaltadóttir, fyrir hönd VR, stefnda bréf þar sem skorað var á stefnda að greiða stefnanda vangoldin laun vegna bakvakta frá ágúst 2006 til og með janúar 2009, auk bifreiðastyrks fyrir nóvember og desember 2008 og janúar 2009, samtals að fjárhæð 2.725.980 krónur.

Með bréfi, dagsettu þann 7. september 2009, hafnaði stefndi því að stefnandi ætti rétt til launa á bakvakt og bifreiðastyrks á uppsagnartíma. Stefna var síðan birt stefnda þann 12. mars 2010 og þingfest þann 17. mars sl.

Stefndi kveður að málsatvikum sé að nokkru rétt lýst í stefnu en þau gefi mjög stutta og einhliða lýsingu á atvikum. Kveður hann að í heildarlaunum stefnanda hafi falist, skv. 3. gr. samningsins, allar greiðslur fyrir vinnu stefnanda fyrir félagið, sem og hvers konar aukavinna er tengist starfinu. Á árinu 2006 hafi stefndi komið á nánar tiltekinni framkvæmd við svörun á símtölum sem bærust fyrirtækinu eftir kl. 16:00 alla virka daga, bæði frá viðskiptavinum og starfsmönnum fyrirtækisins. Á því tímabili sem um ræði hafi verið sex ræstingastjórar starfandi hjá stefnda sem hafi skipt með sér umræddri sí mavörslu viku í senn. Stefndi hafi sagt stefnanda upp störfum í október 2008 og hafi ekki óskað eftir vinnuframlagi hennar í uppsagnarfresti en greitt stefnanda þriggja mánaða laun í uppsagnarfresti. Stefnandi hafi engar athugasemdir gert við uppgjör vegna starfsloka sinna hjá stefnda fyrr en

nú og hálfum mánuði eftir starfslok sín.

Málsástæður og lagarök stefnanda.

Stefnandi byggir kröfur sínar á ráðningarsamningi og starfslýsingu frá árinu 2006 á milli aðila. Þá byggir stefnandi einnig á því að á hana hafi verið lagðar auknar vinnuskyldur, umfram umsaminn vinnutíma, sem hafi verið bakvaktir en mikið ónæði hafi verið vegna þessara bakvakta þar sem ræstingar hafi verið allan sólarhringinn á vegum stefnda og hafi stefnandi þá þurft að leysa úr þeim vandamálum sem upp komu. Stefnandi kveðst hafa ítrekað reynt að fá greitt fyrir bakvaktir eins og kjarasamningar VR kveði á um með því að hafa samband við sinn yfirmann, Sigfríði Birnu Sigmarsdóttur, sem hafi rætt ítrekað við forsvarsmann stefnda og komið kvörtunum stefnanda á framfæri. Stefndi hafi dregið stefnanda og samstarfskonu hennar ávallt á svari og því hafi málið dregist á langinn.

Stefnandi byggir á gr. 2.8 í kjarasamningi VR og samtaka atvinnulífsins sem gerður var í apríl 2004 svo og gr. 2.8 í kjarasamningi VR og samtaka atvinnulífsins sem gildir frá febrúar 2008. Þar segi að starfsmaður skuli fá fyrir hverja klukkustund á bakvakt þar sem viðkomandi er bundinn heima 33% af dagvinnukaupi. Stefnandi gerir kröfu til launa vegna bakvakta sem miðist við dagvinnukaup hennar á hverju tímabili en á öllum starfstíma hennar hafi tímafjöldi vegna bakvakta verið sá sami eða 138,56 stundir á mánuði. Á tímabilinu frá ágúst til og með október 2006 hafi dagvinnukaup stefnanda verið 1.471 krónur og laun vegna bakvakta því 67.242 krónur á mánuði (kr. 1.471 X 33% X 138,56 stundir). Á tímabilinu frá nóvember 2006 til janúar 2008 hafi dagvinnukaup stefnanda verið 1.937 og laun vegna bakvakta því verið 88.566 á mánuði. Loks hafi dagvinnukaup stefnanda verið 2.047 krónur frá febrúar 2008 til starfsloka í júní 2009 og laun vegna bakvakta því 93.437 krónur á mánuði.

Stefndi hafi ekki staðið við frumskyldur sínar sem vinnuveitandi og greitt laun í samræmi við kjarasamningsbundnar skyldur sínar. Stefnandi byggir á því að launþegar geti ekki misst kjarasamningsbundinn rétt sinn í þeim tilfellum er vinnuveitendur fylgja ekki, gegn betri vitund, samningsbundnum skyldum sínum. Laun stefnanda hafi því verið vangreidd.

Krafan sundurliðast sem hér segir en miðað sé við mismun greiddra launa samkvæmt launaseðlum hvers mánaðar svo og launum samkvæmt kjarasamningum.

Stefnandi byggir á því að henni hafi verið sagt upp störfum í lok október 2008 en vinnuframlagi hennar á þriggja mánaða uppsagnarfresti hafi verið hafnað af stefnda. Þá hafi bifreiðahlunnindi stefnanda vegna nóvember 2008, desember 2008 og janúar 2009 heldur ekki verið greidd en þau hafi verið 24.840 krónur á mánuði skv. launaseðlum. Krafast sé vangoldinna launa samkvæmt kjarasamningum. Krafa stefnanda sundurliðast sem hér segir en miðað er við mismun greiddra launa samkvæmt launaseðlum hvers mánaðar svo og launum samkvæmt kjarasamningum.

Bakvaktarálag v. ágúst 2006					67.242,00	
Bakvaktarálag v. sept. 2006					67.242,00	
Bakvaktarálag v. okt. 2006					67.242,00	
Bakvaktarálag v. nóv. 2006					88.566,00	
Bakvaktarálag v. des. 2006					88.566,00	
Bakvaktarálag v. jan. 2007					88.566,00	
Bakvaktarálag v. feb. 2007					88.566,00	
Bakvaktarálag v. mars 2007					88.566,00	
Bakvaktarálag v. apríl 2007					88.566,00	
Bakvaktarálag v. maí 2007					88.566,00	
Bakvaktarálag v. júní 2007					88.566,00	
Bakvaktarálag v. júlí 2007					88.566,00	
Bakvaktarálag v. ágúst 2007					88.566,00	
Bakvaktarálag v. sept. 2007					88.566,00	
Bakvaktarálag v. okt. 2007					88.566,00	

Bakvaktarálag v. nóv. 2007					88.566,00	
Bakvaktarálag v. des. 2007					88.566,00	
Bakvaktarálag v. jan. 2008					88.566,00	
Bakvaktarálag v. feb. 2008					93.437,00	
Bakvaktarálag v. mars 2008					93.437,00	
Bakvaktarálag v. apríl 2008					93.437,00	
Bakvaktarálag v. maí 2008					93.437,00	
Bakvaktarálag v. júní 2008					93.437,00	
Bakvaktarálag v. júlí 2008					93.437,00	
Bakvaktarálag v. ágúst 2008					93.437,00	
Bakvaktarálag v. sept. 2008					93.437,00	
Bakvaktarálag v. okt. 2008					93.437,00	
Bifreiðastyrkur v. nóv. 2008					24.840,00	
Bakvaktarálag v. nóv. 2008					93.437,00	
Bifreiðastyrkur v. des. 2008					24.840,00	

Bakvaktarálag v. des. 2008					93.437,00	
Bifreiðastyrkur v. jan. 2009					24.840,00	
Bakvaktarálag v. jan. 2009					93.437,00	

Samtals kr.

2.725.980,00

-

Stefnandi styður kröfur sínar við lög um starfskjör launafólks og skyldutryggingu lífeyrisréttinda nr. 55/1980, lög um greiðslu verkkaups nr. 28/1930, meginreglur vinnuréttar, kjarasamninga VR og vinnuveitenda og bókanir sem teljast hluti kjarasamninga. Kröfur um dráttarvexti og vaxtavexti styður stefnandi við reglur III. og V. kafla vaxtalaga nr. 38/2001. Kröfur um málskostnað styður stefnandi við 1. mgr. 130. gr. laga nr. 91/1991, sbr. 129. gr. 4. tl. um vexti af málskostnaði. Einnig er krafist virðisaukaskatts af málskostnaði þar sem stefnandi er ekki virðisaukaskattsskyldur.

Málsástæður og lagarök stefnda.

Stefndi byggir sýknukröfu sína aðallega á því að stefnandi hafi ekki verið á bakvakt þegar hún sinnti umræddri símaþjónu. Eins og fram komi í stefnu geri stefnandi hins vegar kröfu um að fá greitt 33% af dagvinnukaupi í samræmi við 1. másl. gr. 2.8 í kjarasamningi VR og Samtaka atvinnulífsins, enda hafi hún verið bundin heima. Samkvæmt gr. 2.8 í kjarasamningnum sé heimilt að setja á bakvaktir þar sem starfsmanni er skylt að vera í símasambandi og að sinna útköllum. Í ákvæðinu sé einnig kveðið á um að þegar annað er ekki tekið fram í ráðningarsamningi skuli eftirfarandi gilda:

„Fyrir hverja klukkustund á bakvakt þar sem vakthafandi starfsmaður er bundinn heima fær hann greitt sem svarar 33% dagvinnustundar en 50% á almennum frídögum og stórhátíðum.

Fyrir bakvakt þar sem ekki er krafist tafarlausra viðbragða af hálfu starfsmanns en hann er tilbúinn til vinnu strax og til hans næst, greiðist 16,5% af dagvinnukaupi fyrir hverja klst. á bakvakt. Á almennum frídögum og stórhátíðum verður ofangreint hlutfall 25%.

Fyrir útkall á bakvakt skal starfsmaður fá greitt fyrir unninn tíma, þó að lágmarki 4 klst., nema dagvinna hefjist innan tveggja stunda frá því að hann kom til vinnu.

Bakvaktargreiðslur og eftir-/yfirvinnugreiðslur fari þó aldrei saman.“

Samkvæmt skýringu á framangreindu ákvæði teljist starfsmaður því vera á bakvakt þegar hann er bundinn heima, skylt að vera í símasambandi og sinna útköllum. Enginn samningur hafi verið gerður við stefnanda um að taka að sér bakvaktir. Stefnandi hafi ekki verið bundinn heima þegar hún hélt utan um umrædda símavörslu. Þá hafi stefnanda verið frjálst að slökkva á farsímanum upp úr kl. 19:00 á kvöldin og hafi aldrei verið skylt að sinna útköllum. Stefndi telur ljóst að stefnandi hafi aldrei verið beðinn um að taka að sér bakvaktir fyrir stefnda, enda hafi umrædd símsvörun ekki getað talist vera bakvakt í skilningi framangreinds ákvæðis. Öll verkefni sem stefndi hafi beðið stefnanda um að sinna hafi verið í samræmi við það sem aðilar höfðu samið um með ráðningarsamningi og fram hafi komið í starfslýsingu. Því beri að sýkna stefnda af kröfu stefnanda um laun vegna bakvakta.

Þá mótmælir stefndi því að honum berið að greiða stefnanda bifreiðahlunnindi vegna nóvember 2008 til janúar 2009. Samkvæmt bifreiðasamningi, sem aðilar hafi undirritað, hafi stefnandi verið tiltekin sem umsjónarmaður bifreiðarinnar sem hún mætti nota vegna vinnu sinnar fyrir stefnda. Í d-lið 3. gr. fyrrnefnds samnings sé kveðið á um að bifreiðar félagsins megi eingöngu nota vegna verkefna og þjónustu á vegum félagsins. Þar sem vinnuframlag stefnanda í uppsagnarfresti hafi verið afþakkað hafi stefnanda borið að skila bifreiðinni, enda notkun hennar bundin við að stefnandi væri að sinna starfi sínu. Því beri að sýkna stefnda af kröfu um greiðslu bifreiðarhlunninda í uppsagnarfresti.

Stefndi mótmælir sérstaklega útreikningi stefnanda á kröfufjárhæðinni. Kveður hann að útreikningurinn miðist m.a. við röng mánaðarlaun og sé dagvinnukaupið of hátt, miðað við efni ráðningarsamnings. Einnig virðist miðað við sama tímafjölda í hverjum mánuði án þess að tillit sé tekið til sumarfría eða fjölgunar þeirra ræstingastjóra sem hafi tekið að sér umrædda símsvörun, en þeim hafi fjölgað úr fjórum í sjö. Ekkert tillit sé tekið til þess að samkvæmt ráðningarsamningi hafi vinnutími ræstingastjóra verið frá kl. 08:00 til 20:00 alla virka daga, heldur sé krafan reiknuð frá kl. 16:00 alla virka daga. Ekkert tillit sé tekið til annarra frídaga en helga. Þá sé kröfufjárhæðin ekki sundurliðuð í stefnu.

Kveður stefndi að útreikningur stefnanda standist ekki kröfur 80. gr. einkamála nr. 91/1991, enda kröfufjárhæðin það vanreifðuð að erfitt sé að átta sig á henni með tilliti til uppbyggingar varnar í málinu. Stefndi mótmælir einnig fullyrðingu stefnanda um að aukið hafi verið við starfsskyldur hennar þegar hún hafi verið beðin um að taka að sér umrædda símavörslu árið 2006, enda hafi umbeðið verkefni verið að öllu leyti í samræmi við efni ráðningarsamningsins og meðfylgjandi starfslýsingu.

Stefndi mótmælir þeirri fullyrðingu stefnanda að fjórir starfsmenn stefnda hafi skipt með sér umræddum starfsskyldum þannig að hver þeirra hafi starfað á meintri bakvakt í eina af fjórum vikum í senn. Rétt sé að á tímabilinu ágúst 2006 til mars 2009 hafi fjórir til sjö ræstingastjórar verið starfandi hjá stefnda á hverjum tíma og skipt með sér umræddri símavörslu.

Stefndi mótmælir þeirri fullyrðingu stefnanda að mikið ónæði hafi verið vegna meintra bakvakta, þar sem ræstingar hafi verið allan sólarhringinn. Rétt sé að stefndi haldi ekki úti ræstingum allan sólarhringinn. Þá hafi ræstingastjórar að meðaltali svarað fimm símtölum á mánuði vegna meintra bakvakta. Geti það vart talist mikið ónæði.

Stefndi mótmælir þeirri fullyrðingu stefnanda að hún hafi ítrekað reynt að fá greitt fyrir meintar bakvaktir. Rétt sé að stefndi hafi fyrst verið krafinn um greiðslu á meintum bakvöktum í bréfi VR, dags. 19. ágúst 2009, eða rúmum þremur árum eftir að meintar bakvaktir áttu að hafa hafist.

Stefndi byggir á almennum reglum samningaréttar og reglum kröfuréttar um skuldbindingagildi samninga og hvenær samningur telst vera komin á. Stefndi byggir einnig á ákvæðum í Kjarasamningi VR og Samtaka atvinnulífsins, sérstaklega ákvæði í gr. 2.8 og meginreglum vinnuréttar. Málskostnaðarkrafa stefnda er byggð á 129. og 130. gr. laga nr. 91/1991 um meðferð einkamála.

Forsendur og niðurstaða.

Ekki er ágreiningur í máli þessu um að stefnandi hafi verið með bakvaktarsíma á umræddu tímabili að kröfu stefnda. Hins vegar greinir aðila á um hvort stefnanda hafi borið sérstök greiðsla fyrir að svara í bakvaktarsímann eða ekki. Stefndi kveðst hafa verið á bakvöktum fjórðu hverju viku frá því í ágúst 2006 fram að starfslokum. Stefndi kveður eingöngu hafa verið um fá símtöl að ræða, auk þess sem stefnandi hafi mátt slökkva á símanum eftir kl. 19.00 á kvöldin. Þar fyrir utan hafi þau símtöl sem stefnandi hafi svarað verið á þeim tíma sem hún hvort eð er hafði vinnuskyldu gagnvart stefnda og samkvæmt ráðningasamningi en vinnuskylda hafi verið frá kl. 08.00 á morgnana til kl. 20.00 á kvöldin.

Stefnandi kom fyrir dóminn og kvaðst margoft hafa gert athugasemdir við næsta yfirmann sinn, sem hafi verið Sigfríður Birna Sigmundsdóttir, vegna greiðslna fyrir bakvaktirnar. Staðfesti Sigfríður að stefnandi hefði margoft kvartað vegna þess að fá ekki greiðslur fyrir bakvaktirnar á fundum, bæði með sér og með Ara Þórðarsyni, framkvæmdarstjóra stefnda. Ari Þórðarson kom fyrir dóminn og kvaðst ekki minnst þess en gat ekki tekið fyrir að svo hafi verið.

Þá kveðst stefnandi hafa verið bundin af því að vera til taks ef vandkvæði kæmu upp meðal starfsmanna eða viðskiptavina eftir lokun skiptiborðs stefnda fram til opnunar þess á morgnana. Hún hafi þurft að vera til reiðu þannig að hún sjálf gæti gripið inn í, væri ekki hægt að leysa forföll starfsmanna á annan hátt. Því hefði hún ekki getað farið nema takmarkað út fyrir höfuðborgarsvæðið og ekki verið erlendis þegar hún var á bakvaktinni. Þetta staðfesti vitnið Auður Björk Bragadóttir, en hún rekur sams konar mál fyrir dómnum auk Sigfríðar en hún kvaðst hafa sinnt bakvöktum þar til stefnandi ásamt fleiri ræstingastjórum tóku við bakvöktum af henni.

Stefndi kvað verða að meta framburð vitna í máli þessu með hliðsjón af þeim hagsmunum sem þau hafa af niðurstöðu málsins. Þrátt fyrir að vitnið Auður hafi

hagsmuni af niðurstöðu þessa máls, verður framburður hennar metinn með hliðsjón af framburði vitnisins Sigfríðar Birnu Sigmundsdóttur, en hún starfaði hjá stefnda og var yfirmaður stefnanda. Hefur stefndi ekki sýnt fram á að Sigfríður hafi nokkra hagsmuni af niðurstöðum í máli þessu. Verður framburður vitna og aðila því metinn heildstætt með hliðsjón af þessu.

Af öllu ofansögðu verður að telja sannað, að stefnandi hafi sinnt símabakvöktum fyrir stefnda eftir lokun skiptiborðs stefnda fram til opnunar þess næsta virkan dag, enda fékk stefnandi afhentan sérstakan farsíma í þeim tilgangi frá stefnda.

Í ráðningarsamningi milli stefnanda og stefnda er tekið fram að stefnandi sinni vinnuskyldu sinni átta klukkustundum á dag, milli klukkan 08.00 og 20.00 hvern virkan dag. Stefndi hefur ekki sýnt fram á að stefnandi hafi sinnt starfi sínu svo að hún hafi verið á skrifstofu stefnda til klukkan 20.00 alla virka daga og ekki þurft að taka símtöl eftir klukkan 19.00 á virkum dögum og ekki um helgar. Þvert á móti hefur stefndi staðfest að um símtöl hafi verið að ræða eftir umsamda vinnuskyldu stefnanda. Skiptir því engu hvort símtölin voru fá eða mörg, það var ekki á valdi stefnanda að ákvarða hvort um útköll yrði að ræða eða ekki. Þar með var hún bundin af því að hafa bakvaktarsíma á sér og breytir engu hvort um hafi verið að ræða farsíma, sem alkunna er að er þráðlaus og færánlegur, eða heimilissíma sem er staðbundinn við heimili réttthafa. Eðli málsins samkvæmt verður ákvæði 2.8 gr. í kjarasamningi VR ekki túlkað samkvæmt orðanna hljóðan eins og stefndi heldur fram. Þá hefur stefndi ekki sýnt fram á að stefnandi hafi ekki verið bundinn af því að svara umþrættum símtölum á meðan hún var með bakvaktarsímamann, hvort sem var eftir lok vinnudags, á nóttu, um helgar eða á hátíðum. Stefnandi hefur haldið því fram að eingöngu fjórir ræstingastjórar hafi sinnt umþrættum bakvöktum á tímabilinu. Staðfestu vitnin Auður Björg og Sigfríður það og kváðu að nýir ræstingastjórar hefðu ekki getað sinnt bakvöktum vegna reynsluleysis, auk þess sem einn ræstingastjóri hefði neitað að sinna bakvöktum. Stefndi hefur haldið öðru fram en sú fullyrðing hans er ekki studd neinum gögnum né vitnisburði og stendur sú fullyrðing ósönnuð.

Í ráðningarsamningi aðila kemur ekkert fram um að stefnanda beri að sinna bakvöktum utan átta tíma vinnuskyldu. Í viðbótarráðningarsamningi, undirrituðum 1. nóvember 2006, er í engu getið um bakvaktir sem stefnanda bar að sinna innan vinnuskyldu sinnar. Hafi svo verið var stefnda í lófa lagið að tilgreina það þar sem ástæða þótti að gera sérstakan skriflegan samning um breytingu á mánaðarlaunum og þátttöku stefnda í símakostnaði stefnanda. Svo var ekki gert, og er túlkun stefnda á að bakvaktir hafi verið hluti vinnuskyldu stefnanda, samkvæmt ráðningarsamningi og starfslýsingu, ósönnuð.

Af öllu ofansögðu verður að telja sannað að stefnandi hafi sinnt símabakvöktum, á því tímabili sem krafíð er um, í þágu stefnda, sem stefnda bar að greiða sérstaklega fyrir.

Stefnandi byggir stefnufjárhæð sína á útreikningi VR og gr. 2.8 í samningi LÍV, VR og SA en þar segir að sé ekki sérstaklega samið um bakvaktir, þar sem starfsmanni sé skylt að vera í símasambandi og sinna útköllum, fái starfsmaður fyrir hverja klukkustund á bakvakt þar sem hann er bundinn heima, greitt sem svarar 33% dagvinnustundar. Á almennum frídögum og stórhátíðum verði ofangreint hlutfall 50%. Þá kveðst stefnandi finna tímakaup sitt á hverjum tíma út með því að deila

tölunni 170 upp í mánaðarlaun sín og byggir það á kafla 1.6 í kjarasamningi milli VR og samtaka atvinnulífsins. Þannig sé byggt á föstum mánaðarlaunum hverju sinni með 33% álagi. Stefnandi kveðst ekki hafa reiknað hátíðarálag á sérstaklega eða dregið sumarfrí frá þar sem viðkomandi fjórir ræstingastjórar hafi tekið á sig bakvaktir hver annars í sumarfríum og því hafi ekki verið um afleysingar að ræða með tilheyrandi kostnaði hjá stefnda. Stefndi hefur mótmælt þessum útreikningum en ekki sýnt fram á að þeir séu rangir.

Stefnandi fullyrti fyrir dóminum að hún hefði ítrekað krafið stefnda um greiðslur fyrir bakvaktirnar og staðfesti Sigfríður Birna að svo hafi verið en yfirmaður hennar ekki sinnt þeim umkvörtunum. Verður að þessu leyti krafa stefnanda um laun á bakvöktum tekin til greina.

Stefnanda var sagt upp störfum í lok október 2008 frá og með 1. nóvember með þriggja mánaða uppsagnarfresti. Óskaði stefndi ekki eftir vinnuframlagi stefnanda á þeim tíma. Stefnandi krefst launa fyrir bakvaktir fyrir tímabil sem hún sinnti ekki vinnuskyldu, þ.e. á uppsagnartímanum frá 1. nóvember 2008 til 1. febrúar 2009. Þar sem stefnandi sinnti sannanlega ekki bakvöktum á þessu tímabili verður ekki talið að henni beri greiðslur fyrir bakvaktir eftir að hún lét af störfum, enda ekki sýnt fram á að þær greiðslur hafi verið hluti af starfskjörum hennar.

Stefnandi krefst þess að stefndi greiði henni bílastyrk á uppsagnartímanum að fjárhæð 74.520 krónur. Fram kom hjá stefnanda, sem var staðfest af stefnda, að stefnandi hafði bifreið í eigu stefnda til frjálsra afnota þrátt fyrir ákvæði í ráðningarsamningi um annað. Á launaseðlum stefnanda kemur fram að frá 1. ágúst 2007 til 1. nóvember 2008 var stefnanda greiddur bifreiðastyrkur, síðast í október 2007, 24.840 krónur. Enginn frádráttur er tilgreindur á launaseðlum vegna þessa. Stefnandi heldur því fram að umþrættur bifreiðastyrkur hafi verið hluti af starfskjörum hennar og því beri að greiða hann á uppsagnartímanum eins og í annan tíma. Stefndi hefur ekki sýnt fram á að bifreiðastyrkur þessi hafi ekki verið hluti af starfskjörum stefnanda og bar stefnda því að greiða stefnanda þá fjárhæð á uppsagnartímanum, eins og að stefnandi hefði verið við störf. Verða starfskjör stefnanda ekki rýrð á uppsagnartímanum hvað þetta varðar. Verður sú krafa stefnanda því tekin til greina.

Stefndi hélt því fram að framlögð gögn af hálfu stefnanda væru af svo skornum skammti að málatilbúnaður hans uppfyllti ekki skilyrði 80. gr. laga nr. 91/1991. Ekki er tekið undir það með stefnda þar sem launaseðlar sem lagðir voru fram í málinu styðja málatilbúnað stefnanda nægjanlega.

Að öllu þessu virtu verður stefndi dæmdur til að greiða stefnanda 2.445.669 krónur með dráttarvöxtum eins og greinir í dómsorði.

Með vísan til 130. gr. laga nr. 91/1991 ber að dæma stefnda til að greiða stefnanda 313.750 krónur í málskostnað. Hefur þá verið tekið tillit til virðisaukaskatts.

Ástríður Grímsdóttir héraðsdómari kvað upp dóm þennan.

DÓMSORÐ

Stefndi, Hreint ehf., kt. 000000-0000, Auðbrekku 8, Kópavogi, greiði stefnanda, Ingibjörgu Sunnu Friðriksdóttur, kt. 000000-0000, Smáragötu 12, Reykjavík, 2.445.669 krónur ásamt dráttarvöxtum samkvæmt 1. mgr. 6. gr. vaxtalaga nr. 38/2001, af kr. 67.242 frá 1. september 2006 til 1. október 2006 og frá þeim degi af kr. 134.484 til 1. nóvember 2006 og frá þeim degi af kr. 201.726 til 1. desember 2006 og frá þeim degi af kr. 290.292 til 1. janúar 2007 og frá þeim degi af kr. 378.858 til 1. febrúar 2007 og frá þeim degi af kr. 467.424 til 1. mars 2007 og frá þeim degi af kr. 555.990 til 1. apríl 2007 og frá þeim degi af kr. 644.556 til 1. maí 2007 og frá þeim degi af kr. 733.122 til 1. júní 2007 og frá þeim degi af kr. 821.688 til 1. júlí 2007 og frá þeim degi af kr. 910.254 til 1. ágúst 2007 og frá þeim degi af kr. 998.820 til 1. september 2007 og frá þeim degi af kr. 1.087.386 til 1. október 2007 og frá þeim degi af kr. 1.175.952 til 1. nóvember 2007 og frá þeim degi af kr. 1.264.518 til 1. desember 2007 og frá þeim degi af kr. 1.353.084 til 1. janúar 2008 og frá þeim degi af kr. 1.441.650 til 1. febrúar 2008 og frá þeim degi af kr. 1.530.216 til 1. mars 2008 og frá þeim degi af kr. 1.623.653 til 1. apríl 2008 og frá þeim degi af kr. 1.717.090 til 1. maí 2008 og frá þeim degi af kr. 1.810.527 til 1. júní 2008 og frá þeim degi af kr. 1.903.964 til 1. júlí 2008 og frá þeim degi af kr. 1.997.401 til 1. ágúst 2008 og frá þeim degi af kr. 2.090.838 til 1. september 2008 og frá þeim degi af kr. 2.184.275 til 1. október 2008 og frá þeim degi af kr. 2.277.712 til 1. nóvember 2008 og frá þeim degi af kr. 2.371.149 til 1. desember 2008 og frá þeim degi af kr. 2.395.989 til 1. janúar 2009 og frá þeim degi af kr. 2.420.829 til 1. febrúar 2009 og frá þeim degi af kr. 2.445.669 til greiðsludags. Dráttarvextir leggist við höfuðstólinn á tólf mánaða fresti, sbr. 12. gr. laga nr. 38/2001.

Stefndi greiði stefnanda 313.750 krónur í málskostnað.

Ástríður Grímsdóttir

Rétt endurrit staðfestir

Héraðsdómur Reykjaness 8. október 2010